

**ROCZNIKI
DZIEJÓW SPOŁECZNYCH
I GOSPODARCZYCH**

THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES
SECTION OF HISTORY AND SOCIAL SCIENCES

THE INSTITUTE OF HISTORY POLISH ACADEMY OF SCIENCES

**SOCIAL AND ECONOMIC
HISTORY ANNALS**

ESTABLISHED BY
FRANCISZEK BUJAK AND JAN RUTKOWSKI

VOL. LXXVIII – 2017

POZNAŃ–WARSZAWA 2017

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ HISTORII I NAUK SPOŁECZNYCH

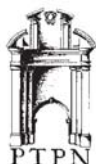
INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ROCZNIKI
DZIEJÓW SPOŁECZNYCH
I GOSPODARCZYCH

ZAŁOŻONE PRZEZ
FRANCISZKA BUJAKA I JANA RUTKOWSKIEGO

TOM LXXVIII – ZA ROK 2017

Redaktor/Editor-in-Chief
Dariusz Jarosz

POZNAŃ–WARSZAWA 2017

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES

GLÓWNY REDAKTOR WYDAWNICTW PTPN / DIRECTOR OF THE PUBLISHING HOUSE
Tomasz Sobieraj

INSTYTUT HISTORII IM. TADEUSZA MANTEUFFLA POLSKIEJ AKADEMII NAUK
THE TADEUSZ MANTEUFFEL INSTITUTE OF HISTORY POLISH ACADEMY OF SCIENCES

PEŁNOMOCNIK DYREKTORA DS. WYDAWNICZYCH / CHAIRMAN OF THE PUBLISHING DEPARTMENT
Andrzej Koryn

RADA REDAKCYJNA / EDITORIAL BOARD

Andrzej Chwalba (Instytut Historii UJ), Jarosław Hrycak (Lviv University), Krzysztof Mikulski (Instytut Historii i Archiwistyki UMK), Alexei Miller (European University of St. Petersburg), Jerzy Strzelczyk (Instytut Historii UAM), Philipp Ther (Universität Wien), Jan Luiten van Zanden (Utrecht University), Janusz Żarnowski (IH PAN)

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL COMMITTEE

Paweł Grata (Instytut Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego; XX w.), Piotr Guzowski (zastępca redaktora; Instytut Historii i Nauk Politycznych Uniwersytetu w Białymstoku; IH PAN; średniowiecze), Dariusz Jarosz (redaktor; IH PAN; XX w.), Elżbieta Kościak (Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego; XIX–XX w., demografia historyczna), Cezary Kukło (redaktor statystyczny; Instytut Historii i Nauk Politycznych Uniwersytetu w Białymstoku; nowożytność, demografia historyczna), Krzysztof A. Makowski (Instytut Historii UAM; XIX w.), Włodzimierz Mędrzecki (IH PAN; XX w.), Natalia Jarska (sekretarz redakcji; IH PAN; XX w.)

Adres Redakcji / Address of Editor-in-Chief

Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00–272 Warszawa
tel. (48 22) 831 02 61, fax (48 22) 831 36 42
e-mail: rdsg@ihpan.edu.pl

Tłumaczenie, redakcja i korekta streszczeń
Grażyna Waluga

Czasopismo recenzowane

Wersja elektroniczna jest wersją referencyjną czasopisma
Tomy w formacie pdf znajdują się na stronie internetowej: www.rdsg-ihpan.edu.pl;
ponadto angielskie streszczenia są zamieszczane na stronie "The Central European Journal of Social Sciences and Humanities" (<http://cejsh.icm.edu.pl>)

Copyright © by PTPN, 2017
Copyright © by IH PAN, 2017

eISSN 2450–8470
pISSN 0080–3634

Printed in Poland

nakład 150 egz., wydanie I
Poznań–Warszawa 2017

Wyłączny dystrybutor
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
dystrybucja@ptpn.poznan.pl

SPIS TREŚCI (CONTENTS)

ARTYKUŁY (ARTICLES)

- Anna Pomierny-Wasińska, *Zbytek zarejestrowany. O florenckich spisach kosztownych ubiorów i ozdób z lat 1343–1345* 9
(Luxury registered. On Florentine registers of expensive clothes and accessories of 1343–1345) 36
- Krzysztof Boroda, *Drobna szlachta w Królestwie Polskim w drugiej połowie XVI wieku i jej znaczenie społeczno-gospodarcze* 39
(Petty nobility in the Polish Kingdom in the second half of the sixteenth century and its socio-economic importance). 64
- Sławomir Dryja, *Podatki i opłaty pobierane od piwowarów krakowskich w XVI i pierwszej połowie XVII wieku. Reforma czopowego z czasów panowania Stefana Batorego i jej wpływ na piwowarstwo krakowskie* 67
(Taxes and fees levied on Cracow brewers in the sixteenth and first half of the seventeenth century. The *czopowe* tax reform under King Stefan Batory and its impact on Cracow brewing) 93
- Marzena Liedke, Piotr Guzowski, *Problemy finansowe ewangelickiej Jednoty Litewskiej w pierwszej połowie XVII w. w świetle akt synodów prowincjonalnych* 95
(Financial problems of the Lithuanian Evangelic Unity in the first half of the seventeenth century in the light of records of provincial synods) 129
- Piotr Miodunka, *Demograficzny i gospodarczy potencjał małych miast południowej Polski od końca XVI do początku XIX wieku* 131
(Demographic and economic potential of small towns in southern Poland from the end of the sixteenth to the early nineteenth century) 160
- Maciej Bukowski, Piotr Koryś, Cecylia Leszczyńska, Maciej Tyminiński, *Rozwój regionalny ziem polskich pod zaborem. Porównanie poziomu produktu brutto per capita na dzisiejszych terenach Polski na przełomie XIX i XX w. (wyniki pierwszych estymacji)* 163
(Regional development of the Polish lands under partitions. A comparison of the level of gross product per capita in the territories of modern Poland at the turn of the twentieth century, results of first estimations). 196

Monika Kozłowska, <i>Rynek kredytowy w osiemnastowiecznym Białymstoku w świetle analiz ksiąg miejskich</i>	199
(The credit market in eighteenth-century Białystok in the light of municipal registers)	221
Joanna Dzionek-Kozłowska, Kamil Kowalski, Rafał Matera, <i>Geography Matters. Environmental Factors that Affected the “Take-Off” of Lodz</i>	223
Elżbieta Adamczyk, <i>Z dziejów skarbowości związków komunalnych. Skarbowość miast Polski w początkach odrodzonej państwowości (1919–1923)</i>	249
(On the history of local government finances. Finances of Polish municipalities at the beginning of reborn statehood, 1919–1923)	264
Anna Landau-Czajka, <i>Czasopisma jako źródła do badań nad społeczeństwem. Osobliwy przypadek „Małego Przeglądu”</i>	267
(Periodicals as the source of research on society. The peculiar case of <i>Mały Przegląd</i>)	281
Małgorzata Przeniosło, <i>Wydział Lekarski Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie 1919–1939</i>	283
(The Faculty of Medicine of Stefan Batory University in Vilnius 1919–1939)	315
Lucyna Błażejczyk-Majka, <i>Zastosowanie analizy skupień w badaniach historycznych na przykładzie występowania chorób zakaźnych w powiatach województwa poznańskiego w 1946 r.</i>	317
(The use of cluster analysis in historical research on the example of infectious diseases incidence in districts of the Poznań Voivodeship in 1946)	344
Janina Godłów-Legiędź, <i>O naturze zjawisk gospodarczych i pożytkach płynących z interdyscyplinarności w naukach społecznych</i>	345
(On the nature of economic phenomena and benefits of interdisciplinarity in social sciences)	365
MISCELLANEA	
Andrij Bezsmertnyj, <i>Lwowskie organizacje kupieckie w okresie międzywojennym</i>	367
(Lviv’s associations of merchants in the interwar period)	384
WSPOMNIENIE (IN MEMORIAM)	
Krzysztof Makowski, <i>Lech Trzeciakowski (1931–2017)</i>	387
ARTYKUŁY RECENZYJNE (ARTICLE REVIEWS)	
Tomasz Związek, <i>Uwagi w związku z edycją Ksiąg celnych Korony z drugiej połowy XVI wieku</i> , wyd. Szymon Kazusek, Kielce 2017.	395
(Notes on the edition: <i>Księgi celne Korony z drugiej połowy XVI wieku</i> , ed. Szymon Kazusek, Kielce 2017)	420
RECENZJE (REVIEWS)	
<i>Studia żydowskie w Polsce – przeszłość, stan obecny, perspektywy. Studia selektywne</i> , red. Stefan Gašiorowski, Kraków 2014 (Krzysztof Makowski)	421

Biografia pretekstowa, czyli rzecz o książce Zbigniewa Tucholskiego <i>Profesor Antoni Xsieżopolski. Twórca polskiej szkoły budowy lokomotyw</i> , Warszawa 2015 (Jan Kęsik)	426
<i>Problemy energetyczne Polski</i> , cz. 1: <i>Surowce</i> , red. Anna Jarosz-Nojszewska, Wojciech Morawski, Warszawa 2016 (Paweł Grata)	431
Agata Zysiak, <i>Punkty za pochodzenie. Powojenna modernizacja i uniwersytet w robotniczym mieście</i> , Kraków 2016 (Dariusz Jarosz)	438
SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY (REPORTS AND COMMUNIQUES)	
Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej: „Not Just Chernobyl. Ecological Dimensions of the History of Communism / Nie tylko Czarnobyl. Ekologiczne wymiary historii komunizmu” – Poznań, 21–22 IV 2016 r. (Karolina Bittner)	445
Komunikat z konferencji: „Mundurowi i cywile – społeczno-gospodarcze relacje na ziemiach polskich na przestrzeni wieków” – Sobótka, 19–21 V 2017 r. (Patrick Starczewski)	449
Sprawozdanie z konferencji naukowej „W kręgu kultury PRL. Poradnictwo” – Poznań, 30 XI–2 XII 2016 r. (Ewa Martinek)	453
LISTA RECENZENTÓW (LIST OF PEER REVIEWERS)	457
WYKAZ SKRÓTÓW (LIST OF ABBREVIATIONS)	459